

*****

Előfizetési ár:
Egy évre 12 kor
Fél évre 6 kor
Negyed évre 3 kor
Egyes szám 24

HONTI LAPOK

*****

Nyilttér sora 40 fill.
Hivatalos
és magánhirdetések
arszabás szerint.
Többszöri hirdetés-
nél árengedmény

*****

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
— I P O L Y S Á G O N . —

felelős szerkesztő:
H A L Á S Z F E R E N C .

Megjelen
szombaton reggel.

A háboru.

Nagy győzelem az orosz fölött. — 11.000 orosz fogoly, 51 ágyú. — Nagy döntő ütközet készül. — Ezer kilométeres csatavonal.

Az északi harctéren egyre kedvezőbben alakul a szövetséges seregek helyzete és Keletporoszország északi határától a nagy Orosz-Lengyelországon át a Visztula és a San mentén a Kárpátokig mindenütt győzelmesen vonulnak előre a szövetséges seregek és az oroszok vagy visszavonulnak előlük, vagy csak vereségek árán tudják megkísérelni rövid időre az előnyomulást. Schirvinnél 3000 fogollyal és 26 ágyúval fizette meg az orosz sereg, hogy megkerülni próbálta a győzelmes németeket. Varsótól délre, Orosz-Lengyelország szívében orosz előcsapatokat vertek meg a németek és a szövetséges sereget 8000 foglyot ejtve, és 25 ágyút zsákmányolva megakadályozták, hogy a Visztulától keletre levő nagyobb orosz erők átkelhessenek az őszi esőzésektől megdagadt folyón.

A Santól nyugatra pedig nincs már ellenség, másfél száz kilométeren át vonultak vissza seregeink elől az oroszok. Ez a visszavonulás nem egy vonalon menekülésszerű futás volt és nem egy rövid győzelmes csata dicsőségét szerezte meg hős katonáinknak. Nagyobb orosz csapatok próbálkoztak meg vele, hogy megállítsák előnyomuló seregeiket, Lantuchnál például öt orosz hadosztály vette föl a harcot, de rövid küzdelem után menekülni volt kénytelen a San felé, sőt túl a nevezetes galíciai folyón is. Seregeink most már megszállva tartják a San egész vonalát, ami rövid idő alatt olyan eredmény, amihez fogható még nem volt a hadikronikában. A legnagyobb eredmény, mely jogot ad minden bizalomra, megnöveli a katonák lelkesedését és elszántságát és erőssé teszi a mi hitünket a győzelemben. Nem döntő csata volt ugyan, nem az orosz hadsereg megsemmisülése következett be, de egy olyan felvonulás és előnyomulás történt, amely teljes biztosítéka a közel jövő további győzelmes eseményeinek.

Óriási a különbség az oroszok mostani visszavonulása és a mi korábbi visszavonulásunk között. Mi valóban, amint ezt különben az események a legfényesebben igazolták, a jobb teretviszonyokat kerestük és találtuk meg, amikor hadvezetőségünk a célszerű visszavonulást elrendelte. Az oroszok számára más volt a helyzet.

Nekik nagyszerű pozícióik voltak már Nyugat-Galiciában, ha nem is egy további offenzíva, de egy megszálló defenzíva számára. A mi seregünk ereje és harcra készsége kellett hozzá, hogy ezekből a pozíciókból részben kiverje, részben kivonulásra kényszerítse az ellenséget. Ez történt meg az elmúlt két hét alatt és ez jelentőségben fölér egy óriási csatával.

A döntés, az orosz főhadisereg megsemmisítése csak ezután következik. A csatátér egy hatalmas, a történelemben példátlanul óriási terület lesz.

A szövetséges seregek teljes együttműködését véve alapul, a balszárny fenn, Keletporoszország északi határain Suvalki körül fog elhelyezkedni. A centrum a radomi és kielcei kormányzóságban a San és a Visztula torkolatánál fog előnyomulni és veszi fel a harcot az Ivangorod Lublin felől előrevetendő orosz erőkkel, míg jobbszárnyunk a przemysl—drohobici vonalon kanyarodik észak felé. Ez a közeljövőnek nagy általánosságban megrajzolt képe. Szorososan csak az elért eredményeket és a hivatalos jelentések adatait véve figyelembe, azt lehet megállapítani, hogy a szövetséges seregek Ivangoroddal szemközt és attól délre a Visztula egész vonalát megszállták, az osztrák magyar seregek szilárdan állnak a San mellett, sőt Galícia déli részén egyre szélesebb ívben nyomulnak előre kelet felé. Északon Suvalki körül igen nagy német és orosz erők tasája folyik és az oroszok minden olyan kísérlete, mely a németek hatalmas határvédő falát áttörni akarja, eredménytelen marad.

Lengyelország déli részén teljesen berendezkedtek a szövetséges seregek, az egész vasúthálózat a mi rendelkezésünkre áll és céljainkat szolgálja a szövetséges seregeket szállító lengyel vonatok eddig csak Kielcéig jártak, de most már megindultak Radom felé is. Az orosz erők, amint ez a kerülő utakon hozzánk érkező orosz hivatalos jelentésekből megállapítható, három vonalon helyezkedtek el. Az orosz hadsereg fele a kovnoi és suvalki kormányzóságban helyezkedett el és Suvalki irányában is előnyomulva egy új keletporoszlási betöréssel kísérletezik és meg akarja semmisíteni azokat a német erőket amelyek Suvalki

nyugati határvonalát megszállva tartják. Ez igen nagy orosz hadsereg lehet, a fele, habár csak a kisebbik fele az egész orosz haderőnek, a melynek nagyobb része a Visztula jobbpartján Ivangore és Lublin körül helyezkedhetett el, előretolt erőivel még Galiciában védve óriási áldozatok árán megszerzett pozícióit.

Ezzel az orosz haderővel fogják fölvenni a harcot a legközelebbi jövőben a szövetséges seregek és avatott katonai szakértők a nagy döntő ütközet centrumát ott keresik a San és Visztula összefolyásától keletre, itt fognak mérkőzni a legnagyobb erők és ennek a csatának a sorsa fogja eldönteni a több mint ezer kilométeren folyó kisebb-nagyobb erőmérések sorát is.

Most előreláthatólag néhány napos pihenő és szünet következik az északi harctéren, csak kisebb csatározások lesznek, a nagy és leszámoló ütközet kezdete október második felére vagy végére várható. A szövetséges seregek lelkes készsége, hatalmas ereje és elszánt harcikedve biztosítja számunkra a győzelmet ebben a nagy ütközetben is, mely a befejezéshez siettet a hatalmas arányú világháborút. A mint a német császár jósolta katonáinak, ott-hon lehetnek, mire a lombok lehullanak.

Egy havi közigazgatás.

Vármegyénk közigazgatási bizottsága e hó 7-én Ivánka István főispán elnöklése mellett rendes havi ülését tartotta.

A választott tagok közül jelen voltak: Bolgár János, Somogyi László, Dr. Wilhelm Károly, báró Nyáry Aloncz és Ivánka László.

Alispáni jelentés.

Hontvármegye törvényhatósági bizottsága szeptember hó 24-én tartotta meg rendes őszi közgyűlését, — amelyen az üresedésben volt alispáni állást személyemmel töltötte be. Midőn megválasztásomat bejelentem, — egyben kérem a Tekintetes közigazgatási bizottságot, — hogy új állásomban nagybecsű támogatásában részesíteni méltóztassék.

Ugyanezen közgyűlés megválasztotta: Főjegyzővé Czompó Ede másodfőjegyzőt, másodfőjegyzővé Bolgár István tb. főjegyzőt II. oszt. aljegyzővé: Horváth Sándor szolgabíró, árvaszéki ülnökké: Dr. Herczegh József árvasz. jegyzőt, II. oszt. aljegyzővé az árvaszékhez: Pilez Olivér közig. gyakornokot, árvaszéki elnökhelyettesé pedig kijelölte Halász Ferenc árvaszéki ülnököt.

Egyben jelentem, hogy szolgálati idejüknél fogva október hó 1-étől: Dr. Czobor Imre szolgabíró a IX. fiz. o, II. fokoz.

zatába, Halász Ferenc árvaszéki ülnök a VII. fiz. o. II. fokozatába, Rácz Pál vm. aljegyző a X. fiz. o. II. fokozatába, Kallós László aljegyző a X. fiz. o. II. fokozatába léptettek elő.

Főispán a nyugdíjazás folytán október 1-étől üresedésbe jött várm. irodaigazgatói állásra, Mártonyi Bódog korponai járási írodasegéd-tisztet nevezte ki.

Mádi Kovács György szolgabíró főispáni intézkedéssel a vámosmikolai főszolgabírói hivatalhoz osztatott be, — míg Würtzler Vilmos tb. főszolgabíró a vámosmikolai főszolgabírói hivatalból az ipolysági főszolgabírói hivatalhoz helyeztetett át.

Thuránszky Béla közg. gyakornokot szolgálattételre a korponai főszolgabíróhoz osztottam be.

Kürthy Lajos báró kormánybiztos a bakabányai ev. olvasóegylet működését felfüggesztette és Lomen József alsószemben tv. bíró ellen hivatalától való felfüggesztése mellett a fegyelmi eljárást elrendelte.

Kereskedelemügyi miniszter a nagymarosi ipartestület alapszabályait jóváhagyta.

Belsőügyminiszter a községi kör és segédjegyzők illetményeit az 1913. LX. t.-c. alapján megállapította és folyósította.

Honvédelmi m. kir. miniszter az 1894. évi születésű sor alatt még nem áított valamint az 1892. és 1893. évi születésű az I. illetve II. korosztályokból visszahelyezett népfelkelésre kötelezettek bemutatását rendelvén el, a bemutató szemlék vármegyénket illetőleg október hó 10-től 17-ig terjedő időre Lévára tüzetek ki a honvédkiegészítő parancsnoksággal elért megállapodás folytán.

Ugyancsak honvédelmi miniszter elrendelte, hogy azon lövészosztályosításokban, honnét nyilvántartó lappal ellátott lovak el nem vitettek, vagy egyéb hadi szolgáltatással túlterhelve nem lettek utóbbi lövészosztályosítás és nyilvántartó lappal való ellátás fogantatásuk. Javaslatomra ezen eljárás vármegyénkben az eddigelé érintetlen bái, korponai és Korpona városi osztályosításokban fog megejtetni az október 12 és 23-a közötti időben.

A hadba vonultak családjai felségélyezésére indított állami akció alapján a segélyre szoruló első összeírása befejeztet-

tel is — a tanítás kevés kivétellel — majdnem minden iskolában a rendes időben kezdődött meg.

A vármegye területén működő 241 elemi iskola tanító közül 85-en vonultak hadba. Ezeknek helyét vagy az iskolánál működő többi tanító, vagy maga a lelkész avagy helyettes tanító tölti be.

A tankötelesek közül leginkább az I—III. osztályu növendékek irattattak be, a felsőbb osztályok tanulói s az ismétlősök is az iskolába járás kötelezettsége alól felmentettek. — 19 iskolában azonban szünetel a tanítás, mert ott a helyi viszonyokat tekintve, helyettes alkalmazásáról gondoskodni nem lehetett.

Járvány miatt szünetel a kemencei és a kálnaborfői rk. iskola, az épület rozoga állapota miatt szünetel a szetei rk. iskola, Bakaszenesen pedig iskola és iskolázás megszűnt.

Az újonnan szervezett állami iskolák közül csak a szudi kezdte meg működését; a hévmagyaradnak és a sirakinak a tanítója hadba vonult, azoknak helyére helyettes még nem rendeltetett ki. Ezeknek az iskoláknak a bebutorozása most van folyamatban.

A vallás és közokt. miniszter rendelkezéseire földszeder levelet gyűjtettem hadseregünk részére s az iskolás gyermekek — de a falu népe is — szorgalmasan gyűjti a teának szánt leveleket.

Közegészségügy.
Vm. t. főorvos jelentése: Közegészségügyi állapot szeptember havában általában jó volt, csak az ipolysági járásban fordult elő több vörheny megbetegedés, de csak szörványosan.

A hevenyfertőző kórok közül előfordult szeptemberben Vörheny 14 községben 29 esettel, ezek közül gyógyult 22, gyógykezelés alatt maradt 7. Kanyaró 1 községben 1 esettel, ronsoló toroklob 2 községben 2 esettel, Vérhas és fültömrigylob 1 községben 1—1 esettel, hasihagyász 6 községben 7 esettel.

Orvostörvényességi boncolat tartatott Cseriben egy magzat elhajtás folytán elhalt asszonyon, s Füzesgyarmaton egy hirtelen elhalt 5 éves férfin.

Ebmarási eset Ipolybalogon, Kelenyén és Kiskéren, a megmaradt Pasteur intézetbe küldettek. A közegészségügyi személyzet élénk tevékenységet fejt ki a kolera elleni óvintézkedések végrehajtásában, mire égető szükség is van, mert a szomszédos törvényhatóságok területén már fordultak elő koleras megbetegülések.

Piacok, mészárszékek, pékműhelyek, boltok, italmérések, szódavizgyárak vizsgálva lettek, említsre méltó rendellenesség nem találtatott.

Tanügy.

Kir. tanfelügyelő jelentése:

A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter rendelete értelmében vármegyénk területén a háborus időkre való tekintet-

tel is — a tanítás kevés kivétellel — majdnem minden iskolában a rendes időben kezdődött meg.

A vármegye területén működő 241 elemi iskola tanító közül 85-en vonultak hadba. Ezeknek helyét vagy az iskolánál működő többi tanító, vagy maga a lelkész avagy helyettes tanító tölti be.

A tankötelesek közül leginkább az I—III. osztályu növendékek irattattak be, a felsőbb osztályok tanulói s az ismétlősök is az iskolába járás kötelezettsége alól felmentettek. — 19 iskolában azonban szünetel a tanítás, mert ott a helyi viszonyokat tekintve, helyettes alkalmazásáról gondoskodni nem lehetett.

Járvány miatt szünetel a kemencei és a kálnaborfői rk. iskola, az épület rozoga állapota miatt szünetel a szetei rk. iskola, Bakaszenesen pedig iskola és iskolázás megszűnt.

Az újonnan szervezett állami iskolák közül csak a szudi kezdte meg működését; a hévmagyaradnak és a sirakinak a tanítója hadba vonult, azoknak helyére helyettes még nem rendeltetett ki. Ezeknek az iskoláknak a bebutorozása most van folyamatban.

A vallás és közokt. miniszter rendelkezéseire földszeder levelet gyűjtettem hadseregünk részére s az iskolás gyermekek — de a falu népe is — szorgalmasan gyűjti a teának szánt leveleket.

Állategészségügy.

Th. főállatorvos jelentése:

Veszétség a korponai járás 1 községében (Hontnémeti) s az ezen betegség miatt elrendelt zár feloldatott 3 járás 1—1 községében (a bái járásban Felsőbakán, a korponai járásban Terpényen s a szobi járásban Nagymaroson) Sertésorbán; felépett a vámosmikolai járás 1 községében (G. páld) Sertésvész: felépett 2 járás 1—1 községében és 1 járás 2 községében (ipolysági járás Drégelypálán, ipolynyei járás: Bátorfalu, vámosmikolai járás; Garamsalló, Ipolybél)

A szájszél- és körömfájás: Felépett az ipolysági járás 4 községében (Mézneveit, Felsőszemeréd, Felsőtur és Hont) a bái járás 9 községében (Gyökös, Felsőalmás, Hontbagonya, Bori, Magaslak, Bacsófalú, Bagyan, Felsőbaka, Bakabánya.)

Egy leány gondolatai.

Irta Pillangó.

Ősz van.

Hullnak a falevelek. Az utolsó virágok küldik hozzánk bucsu üdvözlőket, az ereszek alól kiköltöznek a esiesergő kis lakók s fönt a magas légben megegyeszer visszatekintenek mintha mondani akarnák: „ne busuljatok csak rövid időre hagyunk itt benneteket, nemsokára visszahozzuk a virágillatot s madárdalt.“ Azután szállnak messze keletre hol derű s napfény van, hol az ég kék azurját nem borítják sötét fellegek. Nemsokára jönnek a nedves ólomszürke napok.

Egy ilyen kellemetlen nyirkos őszinapon, mikor szakadatlanul zuhogott az eső kinéztem az ablakon. Szomorú szürke falak nagysötét ablakaikkal komoran meredtek rám, üresek voltak az utcák csak itt-ott bukkant föl az utca szögletén egy egy fekete alaknak a sziluettje.

A gondolatok egész raja kóválygott fejemben. De hisz nem esoda mikor az események egész zöme zudult ránk, csupán egy pár hét leforgása alatt. Az eső még jobban veri az ablakot a szél vad dühhél s ordítással söpri végig az utcákat.

Főlsóhajtok, mert hazám fiára gondolok kik ott messze földön halálmegvető elszántsággal küzdenek. De ne legyünk gyöngék; keményítsük meg szívünket felejtjük el egy pár pillanatra szereteteinket kik vérükkel öntözik a földet s kik életüket áldozzák föl.

Mikor egy vándor letekint a hegyről a völgybe s lábainál megpillant egy égő falut az első percben megretten. Maga előtt látja a kezéiket tördelő asszonyokat, a romba dőlő házakat s az elpusztult vagyont, hallja a jajkiáltásokat s az állatok iszonyu bömbölését. De ezek a képek gyorsan mint a felhő vonulnak előtte, arra gondol s lelki szemével már látja is a rongyos szalmaviskók helyén a szép fehérre meszelt házakat fölépülni, amelyek piroszindelyű tetejükkel már messziről integetnek a fáradt vándor elé.

Mi is tegyünk úgy mintha a valót egy könyvben olvasnánk, amely egy idegen népek küzdelmeit állítja élénk. Ha elolvastuk a könyvet tegyük félre és gondolkozzunk; igen gondolkozzunk higgadtan és lássunk tisztán úgy ahogy az egy magyar emberhez méltó.

De sajnos be kell vallani sok nagyon sok azok száma kiket egy röpké hír balga beszéd vagy csupán kombináció hallatára a félelem, gyávaság lep el. Viszont sokan vannak olyanok kik most midőn fegyvereinket még csak győzelem koszoruzza s midőn katonáink hirneve úgy ragyog mint a nap fényben a gyémánt, meghuzzák magukat egy kávéház szögletében s fekete kávéjukat szüresölgetve s a blatot verve versenyeznek a rémhírek gyártásában s azon török fejüket hogy melyik vidéki rokonukhoz menekülnek majd ha bejön Budapestre a muzsika.

Mikor azután kielégítették vágyaikat kilepnek az utcára, hogy ott szétszórják azt

mit odabenn kifőztek. Mint a szél a papírszeleteket fölkapja, s vízi magával, úgy minden egyes szócskát magával ragad a tömeg amely a nagyvárosokba onnan a keresztül kijut a külvárosokba onnan a kisvárosok kaszinóiba s onnan belopózik ott az együgyű nép békés otthonába. — Ezek az emberek nem nevezhetik magukat a magyar haza fiainak. Ezek nem különbek annál a szerb nemzetiségűnél ki elárulja azt az országot melynek kenyérét eszi. Szeretném ha ezeknek a gyáva szócsaplároknak egyszer megmondaná valaki: „Ha úgy van, ahogy mondjátok s azt hiszitek, hogy orosz uralom alá kerülünk, mért ültök akkor itt oly nyugodtan, mért alszik ereitekben a vér? Mért nem fogtok fegyvert? Avagy nem tudjátok, hogy minden egyes kar, mely ólomcsulával nehezedik az ellenség fejére egy-egy győzelmet jelent?“ Erre azt felelnék: „ha azok, kik ott vannak nem tudnak győzni, akkor mi úgy sem segíthetünk.“

Igazatok van, helyesen mondjátok. Az olyanokon, kik, ha az ellenséggel szembe állnak elsápadnak s kihull kezükből a fegyver, nem fog eldölni a haza sorsa. Mi többiek, kik hiszünk a biztos győzelemben, fontoljuk meg nyugodtan, hogy annak az ezer meg ezer embernek az életéért, melyet föl kellett áldoznunk meg lesz a jutalom.

Tekintsünk be a mult történelmének lapjaiba, s kíséjük figyelemmel azokat a nagy eseményeket, amelyek éppen olyan nagy szerepet játszottak s nagy fontossággal bírtak: mint a milyen fontos nekünk

az ipolynyéki járás 4 községében (Ipolynagyfalu, Nagycsalomja, Ipolyföldemes, Ipolykeszi.)

a vámosmikolai járás 6 községében (Felsőfegyvernek, Garamsalló, Hfűzesgyarmat, Ipolytölgyes, Nagypeszek, Tergenye) a szobi járás 4 községében (Ipolydamásd, Ipolyszalka, Leléd és Letkés) vagyis a hó folyamán 5 járás 27 községében

Az állatrakodó állomásokról a hó folyamán elszállított belsőre 364 drb. szarvasmarha, 45 sertés, külföldre 188 drb. szarvasmarha 62 sertés.

A hó folyamán az országos vásárok közül Hnémetin és Korponán a vásár csupán lovakra tartatott meg, mert az uralgó r. száj és körömfájás miatt e vásárokról a hasított körmű állatok felhajtása betiltatott.

A fent felsorolt ragadós állati betegségek közül a rag. száj és körömfájás mindenütt igen jóindulatu alakban lépett fel, elhullás sehol sem fordult elő.

Sajnos azonban az ország s megyénk állatállományát a háboru miatt egy sokkal veszedelmesebb, gonoszabb betegség veszélyezteti t. i. a keleti marhavész, melyről a törvény a kötelező irást írja elő.

A földműv. miniszter í. é. szept. 13-án 95643 1914. sz. alatt e betegség esetleges behurcolásának megakadályozása céljából egy rendeletet adott ki. A rendelet másolata az összes I. fokú hatóságoknak, jár. m. kir. állatorvosoknak, összes k. előjáróságoknak és községi állatorvosoknak szigorú mihez tartás végett megküldött.

Államépítészeti.

Áll. ép. hiv. főnökének jelentése :

Szeptember havában az állami és törvényhatósági közutak állapota kielégítő volt; közlekedési akadályok nem fordultak elő.

Az utimunkálatok kizárólag a f. évi kavicsszállításból állottak; és ezzel kapcsolatosan a gőzhengerrel az ipolyszakállós-lontói ut 0—2 km. szakasza lett behangerezve.

Pénzügyigazgatás.

A pénzügyi közigazgatás 1914. évi szeptember havi menete.

Befizetési eredmény.

a) Egyenesadó

Hátralék 1913. év végén 168506 kor. 23 fill

Az 1914 évi adótarozásának és

utólagos előírás I—III. évnegyedi

esedékes része 904706 kor. 83 fill.

Összesen: 1073213 kor. 06 fill

Törlesztés 27230 kor. 97 fill

Megállapított tartozás 1045982 kor. 09 fill

Befizetés

1914. év január 1-től augusztus

hó végeig 395899 kor. 81 fill

1914 évi szeptember hóban 88295 kor. 82 fill

Összesen: 484195 kor. 63 fill

Hátralék 561086 kor. 46 fill

Összehasonlítás az 1913. évi be-

fizetési eredménnyel befizetés

1913. év január augusztus hóban 562486 kor. 94 fi

1913 év szeptember hóban 155771 kor. 21 fill.

Összesen: 718258 kor. 15 fill

Az 1914. évi befizetési eredmény tehát 1913. év január aug. hónapban elértéi 166587 kor. 13 fillérral kisebb 1913 évi szeptember havában ellenben 66775 kor. 39 fill. kisebb

Hadmentességi díj.

Hátralék 1913. év végén 24166 kor. 77 fill

Az 1914. év hadmentességi díj-

tarozásnak és utólag előírásnak

I—II. évnegyedi esedékes része 669 kor. 53 fill

Összes tartozás: 24836 kor. 39 fill

Törlesztés 3279 kor. 25 fill

Megállapított tartozás 21557 kor. 05 fill.

Befizetés.

1914. év január augusztus hóban 3315 kor. 88 fill

1914 év szeptember hóban 1564 kor. — fill.

Összesen: 4879 kor. 88 fill

Hátralék 16677 kor. 17 fill

Az 1913. év január augusztus hóban

befizetett 3034 kor. 47 fill

1913. év szeptember hóban 3241 kor. 20 fill

Összesen: 6275 kor. 67 fill

Az 1914 évi befizetési eredmény tehát az 1913. évi befizetési eredménnyel és pedig január augusztus havi 981 kor. 41 fillérral nagyobb ellenben az szeptember havi 1677 kor. 20 fillérral kisebb.

Előírtatott az elmúlt hóban.

Egyenesadóban 10889 kor. 83 fill.

Haddíjban 82 kor. — fill

Országos betegápolási pótadóban 46 kor. 17 fill

Összesen: 11018 kor. — fill

Töröltetett azon hóban.

Egyenesadóban 6147 kor. 76 fill

Haddíjban 96 kor. — fill

Országos betegápolási pótadóban 214 kor. 92 fill.

Összesen: 6458 kor. 68 fill

Fizetési halasztás kedvezménye megadatott illetékben (7 esetben) 11029 kor. 41 fill. összeg erejéig. Ideiglenes házaadómentesség engedélyeztetett 1 esetben 8 évre 5 esetben 10 évre.

A kormánybiztos

és az élelmiszer árak.

Többször tettünk említést hogy a közéletmezesi bizottságnak csak az a feladata hogy ugy az élelmiszeri bolti árakat mint a piaci árakat állapítsa meg és terjessze a főszolgabíró hivatalhoz jóváhagyás végett. Csakis így van az árszabályzatnak hivatalos szankciója és akkor fogják a megállapított árakat respektálni de addig nem! Így van ez máshol is.

A belügyminiszter az 1912. évi LXIII. tc alapján kiadott 5600. 1914. sz. rendeletét kísérő kommunikéban olvasható hogy a kormány oly végső eszköznek tekinté ezen árszabályt mely csak azokra vonatkozik kik az élelmiszeri cikkeket a hadikormányának a háborus időre szállítják, melyhez csak elkerülhetlen szükség esetén szabad folyamodni.

Temesvár és Trecsén vármegyék kérték táviratilag az élelmiszeri áraknak a megállapítását, ugy szintén Székesfehérvár város is kérte ezt de a belügyminiszter arra hivatkozott hogy az élelmiszerek árának hatósági megállapítására csak minisztertanácsi határozat alapján van joga a városnak. Ezenben tovább mondja: az árak mérsékléséről a helyi viszonyoknak megfelelő eljárással igyekezzenek gondoskodni.

Ennek folytán Trecsén vármegye alispánja a kormánybiztost kereste meg, hogy mivel az élelmiszer árai napról-napra emelkednek állapítsa vagyis erősítse meg az elébe terjesztett élelmiszeri cikkek árait. A kormánybiztos 213. 1914. sz. sürgős rendelettel az

s lesz az utókor számára az „1914“.

Tudnunk kell, hogy minden kor, még a legrégebbi időben is, minden népnél annak dacára, hogy a háboruban a külső és belső viszálkodások ugyszólván napirenden voltak, mégis a nyerő félnek bizonyos tekintetben hasznára volt. Területi kiterjedést, anyagi vagy szellemi lendületet okozott. Pld. a görögöknél a hosszú harcok után, minden téren lendület állott be, az anyagi jólét kifolyásából virágzásnak indultak a művészetek. Szofoklész és Arisztofanész-neveihez fűződnek a szellemi művelődés gyümölcsei. Vagy vegyük a kereszties háborukat s annak hatásait és előnyeit, melyek nemcsak egyes nemzetekre, hanem az egész világra kiterjedtek. Micsoda jólét és szellemi gazdagság virágzott a német alföldiek szabadságharca után! De nemcsak a művelődésre és a gazdasági viszonyokra voltak hatással a hadjáratok, hanem ugyszintén a társadalom és a néperkölcseire is. S mind ezekre nekünk is nagy szükségünk van.

Az a sokat hangsúlyozott művelt kulturális 20 század nem olyan, mint amilyennek hittük, esalódtunk benne. Ki gondolta volna hogy a 20 század legkulturáltabb nemzetei a műveletlenség homályába rejtőzött barbár népekkel fognak egyesülni, hogy vad dőlhel a humanizmus eszközeit eldobva maguktól rohanjanak szomszédaikra. Hareban áll az egész világ, egyszerre összeomlottak a kultura oszlopai évtizedeket hanyatlottunk s mint régen öldöklőkük s pusztítjuk egymást.

A 20. században de különösen az utolsó években új irány az ugynevezett modernizmus hódított tért. Megváltozott az irodalom a művészetek az erkölcsök sőt még az emberek is. Az irodalom régi művei magasztos célokat, szóval valami olyant, ami a hétköznapi életen fölülemelkedik, állítottak elének. A mai irodalom nagyobb része nem egyéb mint lemásolója az élet piszkos viharának és léhaságának. Megállok egy kép előtt melyen különböző rítkító színű foltok vannak festve. Megkérdezem mi ez? azt a feleletet kapom rá; egy modern kép.

De mindezeknél sokkal szomorubb hogy a társadalom s annak legszebb virága az ifjuság is modern lett és léha. A nőnek de különösen a fiatal leánynak legszebb erényei az ártatlanság és a szelidség kiveszöben vannak. Manapság minden bakfis önhittséggel van tele, azt hiszi hogy ő okos és szellemes. Sok, nagyon sok fiatal leány van a kinek még főzőkanál sem volt kezében s kik egy nekik, ugy lelki-világuknak mint tudásuknak megfelelő könyvet még nem olvastak

Őket csak a holmi kalandos ponyva szerelmi históriák érdeklik, ezekkel tele szívják magukat. De ezért ők mégis okosak. Hogyne, hiszen ők tudnak divatosan felsülkődni s öltözkődni, tudják melyik ruhához milyen harisnya illik, a fiatal emberek elől nem huzódnak, mindjárt készek a barátságára. Kell még ennél több hogy valaki modern legyen?

A szegyen pirja futja el arcomat arra

a gondolatra hogy ezek a modern hölgyek még most is midőn oly nagy és komoly időket élünk, éppen ugy flörtölnek és éppen oly nagy hanggal sétálnak a korzón mint azelőtt. Az a nagy esemény amely az egész világot fölrázta s az egész emberiséget megrendítette őket hidegen érintetlenül hagyta. Önök csak az változott, hogy karjukra kibigyesztették a vörös-kereszt jelvényt. De ne gondoljuk ám hogy ezek a hölgyek kik a vöröskeresztet sétálnak a korzón, ott vannak, hol a komoly munka és köteleesség teljesítése vár rájuk. Isten ments mi volna ha a rózsás puha kezeccék eldurvulnának?

Láthatjuk, mily nagy szükség volt egy tisztítótüzre amely a társadalom salakját lekaparja. Talán mondanom sem kell, hogy a háboru lesz az a tisztítótüz, amely senkit sem fog megkímélni a törzsurasoktól. De éppen ez lesz az, mi majd kiirtja a dölyföt az irigységet s a pénzatán való sóvárgást a gazdag öntelt emberek szívéből. S a szenvedés megfogja tanítani az embereket, hogy jobban tudják becsülni egymást. Azt hiszem erre sokan azt mondanak mind ez szép, de mi lesz akkor ha veszünk? Erre csak egy felelet van. Egy nemzet amelynek sorsa a legnagyobb hősök kezébe van letéve, s amelynek oldalán a világ legdicsőbb férfija Vilmos császár harcol bátor katonáival, nem veszhet soha. Honfitársaim ne ismerjünk esüggést, bizzunk s reméljünk a magyarok-Istenében, ki igazságos ügyünket biztos diadalra fogja vezérelni.

egész vármegye területére megállapította a kötelező élelmiszer árakat és pedig Trencsén városra nézve ugyan olyan mértékkel mint a megyei falvakra.

Nyiregyháza szintén a város tanácsa megállapította az élelmiszeri árakat a város főkapitánya azt végre is hajtotta.

Temesvár kormánybiztosa tovább ment és egy közzétett figyelmeztetésben kijelentette hogy az, a ki az ő ár megállapítását nem respektálná, ugy szükség esetén az illető uzsorások iparigazolványának bevondásától sem fog tartózkodni.

Gyulán is Tanczik Lajos városi főkapitány az élelmiszerek rohamos áremelkedésére való tekintettel az élelmi szerek kivételét és a piaci árakat rendeletileg szabályozta.

Tehát mindenütt tesznek ez ügyben valamit csak nálunk nem!

Ipolyságon pedig erre igen nagy szükség van. Mert itt napról napra emelkednek az árak Most készülnek a mi tisztelt mérszárosaink a hus árát — a mint értesültünk — 2 kg 10 fillerre emelni. Nem elég hogy a borju húst, dacára annak hogy legalább 20-25 f. olcsóbb lett, mint addig volt, ma is csak 2 kjjával vágják. Ugy szintén a sertés húst is, bár ezt is 20 f. kilonként emelték már.

Ökölbe kell, hogy szoruljon az ember keze a tehetetlen keserítéstől. Dehát nem használ itt semmi, irhat bárki bár mit, nincs erre segítség. A nagy Andrássy Gyula gróf az e hó 11-én tartott matinén nagy hangsúllyal hiába mondotta ezeket a szavakat:

Alkalmazkodjék mindenki saját gazdasági helyzetéhez, de tegye lehetővé hogy mások is fentarthatassák ekzsisztenciájukat ebben a háborus időben!

Ausztriában már másképp gondolkodnak Ott most a kormány szigorú rendeletet adott ki arra való tekintettel, hogy a fogyasztó közönség kiszolgáltatott helyzetével nagyon visszaéltek a szállítók s a termelők. Ez a szigorú rendelet a kormányt a szükséghez képest rendkívüli intézkedésekre hatamazza föl a gazdasági élet kinövésével szemben. A gabona- a liszt- és a kenyérrárak megállapítására s a közönségnek árukkal való ellátására gondol a kormány. A ki a kormány rendeletei ellen vétetni fog, 5000 koro náig terjedhető pénz- s hathónapra ítélhető.

Lehet hogy ezt nálunk is befogják hozni, de mikor? X.

A vármegye szíve.

Az „Augusztai vasgyűrű-alap”nak

Az Augusztai kir. hercegasszony védelme alatt álló „Aranyat-vasért” vasgyűrű alapra legújabbán következők adományoztak:

Ivanka Istvánné gyűjtőjén:

Herschmanek Lajosné Ipolyságon vasgyűrűért három aranygyűrűt és egy keresztet.

Sámuel Etel Kemence egy vasgyűrűért 5 k.

A sebesülteknek.

A sebesültek részére az ipolysági közpórházba küldött adományok kimutatása a következő:

I. Ipolysági adományok:

Ötödik kimutatás.

Berkó István 8 liter bor.
Brack Ignác 1 kilo porcukor, tea sütemény.
Drahos Mariska gyűjtése 41 drb. csésze.
Psenicza Mária 10 drb. csésze.
Körmendy László egy vizes csöbör.
Róka József 2 pohár, 10 csésze.
Plébánia 6 csésze, 6 tányér.
Gál Mihályné 1 lepedő, 4 törülköző, 12 kanál.
Mádi Kovács György 400 cigaretta, 100 szivar.
Heffter Richárd 7 k s vankos.
Berczin Endréné 15 csésze.
Csiba kisasszonyok 24 tányér.
Koresok Ilona 50 cigaretta.
Sipos Teresi 100 cigaretta.
Sághi Béni dr. 3 üveg bor, 1 kenyér.
Kis Gyuláné 9 bögre.
Berczeller Zs. mond 40 drb. cigaretta.
Bodonyi Istvánné 1 kosár szőlő.
Bodonyiné 1 kosár szőlő.
Révész Arminné 1 pakli tea, 1 üveg rum 2 kilo cukor.
Mádi Kovács György 250 drb. lev. lap.
Hercsüt Kálmánné 13 drb. bögre.
Bodonyi Ilona 1 csomag szőlő.
Lantos Boriska 40 drb. cigaretta.
özv. Siposs Antainé 6 üveg befőtt, 1 kg. méz.
Pál Istvánné 5 liter tej.
Bodonyi Andrásné 5 liter tej
Bodonyi Sándorné 2 liter tej, kifli és csésze
Tóbi János 1 kosár krumpli, 2 köcsög tej, fél liter bab
Plva József 1 kenyér, 1 üveg pálinka
Wilhelm Károlyné 6 alsónadrág
Török Jánosné 15 tojás
Schille Ilona 300 cigaretta
K V 100 szivar
Barok Ármánné 1 kg cukor, 2 üveg fekete kávé
Halász Sándorné 2 üveg fekete kávé, 1 üveg fehér kávé.
Berceller Lajos 3 konyak.
Liszt Jánosné 3 törülköző, és meleg takaró.
Neuspiller Adolfné 1 kosár szőlő.
Berceller Sándor 5 kg. cukor, 5 kg. rizs, 1 kg. kávé és fél kilo franc kávé.
Weinberger Manci 1 doboz cigaretta, 1 pár papucs.
Lengyel Margit 20 db. cigarrilos.
Berkes Ferenc Juhász Jenő cigaretták.
Hedvig Bart gyümölcs.
Lantos Boris gyümölcs.
Tóth Gáborné 1 kosárka szőlő.
Siposs Terézia 12 zsebkendő, 2 pakli kártya.
Liszt Imréné 1 hátka szilva.
Polgár Ignác 1 doboz pipadohány.
Ot ekal Jánosné 1 kosár szőlő.
Fialla Istvánné 1 kosár szőlő.
Zuckermann Rozália 1 kosár szilva.
Róth Ilona 1 doboz cigaretta.
Büchler Márk 1 üveg befőtt.
Horváth Sándor 2 doboz cigaretta.
Rosenfeld Dezső 1 doboz cigaretta.
Frischer Adolfné 1 doboz cigaretta, 1 doboz szivar, 1 kosár sütemény.
Frischer Adolfné szobalánya 2 doboz cigaretta.
Lehoczky Jolán kávé, tej, málnaszörp.
Josztón Mátyásné málnaszörp.
Vepelek Erzsike gyümölcs.
Antal Erzsike kifli, gyümölcs.
Vermes Józsefné 6 üveg bor.
Csepregi István 2 doboz cigaretta.
Berkó István 1 kosár szőlő.
Büchler Márk gyümölcs.

Bodonyi Andrásné 1 kenyér, 4 liter kávé.
Pásztorné 2 kenyér, 1 sült kaesa, 1 fazék paprika.

Bobák Jánosné 1 kosár gyümölcs.
Fischer Sándor 1 bot.
Liszt Jánosné 3 sült csibe,
Heffter Richardné 2 kosár szőlő.
Martinovich Ilona 1 tál pogácsa, 1 doboz cigaretta.
Muladi Istvánné fél kenyér, 1 liba, 1 doboz cigaretta.
özv. Pásztor Jánosné kosár gyümölcs.
Schiller Irma 300 drb. cigaretta.
Czempó Ede 6 drb. hálőing.
Grosmann Gyula 1 kosár szőlő.
Konkoly Thege Sándor 100 üveg savanyu víz!

A hétről.

— október 16

Takarékoskodjunk!

Az országos hadsegélyező bizottság népjóléti albizottsága, tekintettel a háborus időkre, a háztartásban való takarékoskosságot is különös figyelmünkbe ajánlja.

Termett ugyan annyink, hogy, ha nem pazarolunk, az egész országnak elég lesz ujjig; — de takarékoskodni csak is úgy lehet ha van miből. A szűkölködés már nem takarékoskosság.

Az okos gazda nem úgy méri ki a napi adagokat, hogy az utolsó nappal üres legyen a kamrája, de, hogy, ha kéne, azontúlra is jusson.

Nem lehet azt olyan pontosan kiszámítani, hogy mikor lesz ennek a háborus világnak a vége. A katonáinkat pedig jól kell tartani, ha azt akarjuk, hogy jól verkedjenek.

Inkább magunktól vonjunk meg valamit, de arra lenni muszáj.

Nein, hogy ingyen adjuk, de, hogy legyen az államnak mit megvennie. Még pedig itt-hon beszerezni. Idegenből bajos most hozni. És különben is, ha nem kell, minek eresz- szük ki az országból a pénzt? Kerül annak helye a mi zsebünkben is.

Sok kicsi sokra megy. Ha mi naponként, csak egy kicsinyt kevesebbet fogyasztunk (nem a szükségesen, de a fölöslegesen alul) mindig több marad a hadsereg élelmiszerére.

A municzió mellett kenyér is kell a háboruhoz. Az a szerb és az orosz hasába, ez a mi vitéz fiainkéba.

A buza, meg a rozs, ez kell leginkább a hadseregnek. Itt spóroljunk hát első sorban. Vannak vidékek, ahol állandóan kevernek egy kevés kukorica-, vagy árpalisztet a kenyérliszthez, a pékek pedig burgonyát. Nem lehet az olyan rossz, szükség nélkül se. És ha valamit könnyíthetünk ezzel is a haza sorsán, mért ne tennénk meg!?

Ez márcsak igazán nem nagy áldozat.

Aztán a hussal is takarékoskodhatunk egy kicsit. Kivált a marha hussal. Mert azt könnyebb a hadsereg után szállítani.

De ezzel ne csak úgy takarékoskodjunk, hogy ne együk, de ha nincs szükségünk a pénzre, ne is igen adjuk el. A hadsereg jól megfizet érte, ha oda kell. De ha megmarad sebj. A háboru után is nagy ára lesz a marhának. Sokat elfogyasztanak belőle. Megcsapjan a csorda. És különösen a borjut kimé- ljük.

Ne vágjuk le, ha csak félig meddig életre való is. Csak borjuból lehet a tehén, meg az ökör. A szénát mi meg nem ehetjük. Nővendék marha kell arra, hogy abból nekünk tejet és húst csináljon.

Meg aztán a pénzünk is abban nő a legjobban. Az a legjobb takarékpénztár.

Tehát csak takarékoskodjunk!

Nem muszáj azért koplalni, csak okosan élni. Hogy jusson és maradjon is. És meg-

ijedni, meg busulni se muszáj. Csak kocsmázni és duhajkodni nem illik.

A kiben olyan sok a virtus, menjen a harctérre.

Isten velünk.

Ipolyság, 1914. október 10-én.

Ivánka István
főispán.
a megyei központi hadsegélyező és
gondviselő bizottság elnöke.

Ujabb népfelkelői sorozás.

A népfelkelésről szóló 1886. évi XX. törvényeikk szerint az első osztályú népfelkelés rendkívüli szükség esetén a hadseregnek és a honvédségnek kiegészítésére igénybe vehető.

A törvénynek erre a rendelkezésére támaszkodva, a magyar kormány az osztrák kormányfővel és a közös hadügyminiszterrel egyetértőleg elhatározta, hogy az 1890—1878. évi születésű (24—36 éves) és katonailag még kinem képzett népfelkelésre kötelezettek, tehát a felhívott népfelkelés első osztályába tartozó B. alosztályukat a bekövetkező szükség esetére már most összeírattja, fegyveres szolgálatra való alkalmasságuk szempontjából megvizsgálattja s ha a szükség kívánja, katonai kiképzésre behívja és kiképzetés után a közös hadsereg és a honvédség sorában támadt hiányok fedezésére a hadsereg és a honvédség csapatai közt felosztattja.

Az említett népfelkelésre kötelezettek összeírásának folyó évi október 29-éig be kell fejezteni. A népfelkelési bemutató szemlék pedig, amelyek célja annak a megállapítása, hogy kik alkalmasak a népfelkelési fegyveres szolgálatra és kik nem alkalmasak, folyó évi november 16-ától december 31-éig fognak a közhírré teendő napokon megtartatni.

Hogy a népfelkelési fegyveres szolgálatra alkalmasak népfelkelési tényleges szolgálatra, vagyis katonai kiképzetés céljából, mely időpontban fognak behivatni, az később fog tudni adatni. A fiatalabb évfolyamokba tartozók behívása a későbbi évfolyambeli behívását meg fogja előzni.

— **A Vörös-Kereszt kérelme a gyűjtőkhöz.** A Vörös-Kereszt Egyesület választmánya ezúton is felkéri különösen a vidéki gyűjtőket, hogy a pénz ágy- és fehérenemű, különösen élelmiszerből összegyűjtött adományokat most már mihamarább a Vörös-Kereszt Egyesület titkári hivatalához, Ipolyságra küldjék be.

— **Adófelszámolási tárgyalások.** A vármegyénkben működő adófelszámolási bizottság a f. évre kivetett egyenesadókra vonatkozó felszámolások tárgyalását, e hó 19-én kezdi meg a kir. pénzügyigazgatóságnál.

— **Pamut katonai meleg ruhákra.** A Vörös Kereszt vezetősége értesíti a jószívű hölgyközönséget, hogy hősapkák, csuklódvők készítéséhez legújabb mélyen leszállított áru pamut nagy mennyiségben beszerezhető Czompó Ede megyei főjegyzőnél, a Vörös Kereszt titkáránál. A pamut kilója csak 950 korona.

— **Hősapkát és csuklódvőt kérnek.** A hadvezetőség a Vörös-Kereszt Egyesület itteni választmánya útján azon kérelmet intézi a vármegye áldozatkész hölgyközönségéhez, hogy a katonák részére minél nagyobb mennyiségben kössenek hősapkákat és csuklódvőket. Egyéb dolgokkal a katonaság bőségesen el van látva. Az adományok vagy a Vörös-Kereszt Egyesület ipolysági választmányához, vagy a cs. és kir. hadsegélyezési irodába (Budapest IV. váci-utca 30.) küldendők.

— **Hadi segély posta bélyegek.** Kaptuk alábbi közérdekű közleményt: Értesitem a m. t. közönséget, hogy a keresk. Min. 5 és 10 filléres hadi segély posta bélyegeket hozott forgalomba, melyeknek a postai bélyegértékén felül 2 fillérel magasabb értéke a hadba vonult katonáink hátramaradottainak segélyezésére fordítatik. Ily bélyegek kaphatók a postahivatalban és minden értékcikk árusítónál. Felkérem a m. t. közönséget, hogy postaküldeményeiket ily bélyegekből bérmentesítsék, s a postahivatal valamint értékcikk árusítók által felküldött ily bélyegeket készséggel fogadják el. Ezen cselekedetükkel nem csak vitéz katonáinknak nehéz küzdelmét mozditják elő, hanem hazafiás kötelességet is rónak le. Tőlünk, itthon maradottaktól ez a legkisebb áldozat lesz, melyet hazánk szent ügyének oltárára készséggel egy formán meghozhatunk. Ipolyság, 1914. október 12. Steklócs Antal posta főnök.

— **Meleg ruhaneműt a katonáknak.** Serényi Béla gróf az Országos Hadsegélyező Bizottság elnöke következőket ajánlja a hölgyközönség megszívlelésére:

Az Országos Hadsegélyező Bizottság Ruházati Albizottsága f. hó 8-án Serényi Béla elnöklété alatt tartott ülésében behatóan foglalkozott a harctéren küzdő katonáknak meleg ruhával való felszerelése kérdésével és ennek eredményeként közli a közönséggel, hogy hivatalos uton nyert tudomást arról, hogy a hadvezetőség a hadbavonult katonákat meleg ruhaneművel a lehető legteljesebben ellátta. Hiány van azonban hősapkákban és érmelegítőknél, miért is felkéri az albizottság a közönséget, hogy a két meleg ruhaneműt a legnagyobb számmal készítsék és legkésőbb november hó 15-ig a Hadsegélyező Hivatalnak (IV. Váci-utca 38) közvetlenül küldje be. Egyben figyelmezteti az albizottság a közönséget, hogy mindazok a tárgyak, melyeket nem a Hadsegélyező Hivatalba szolgáltatnak be, hanem közvetlenül a harctérre küldenek, gyakran technikai akadályok folytán nem érkeznek a helyükre, miért is felkérjük a közönséget, hogy a közvetlenül küldést lehetőleg megelőzze.

Budapest, 1914. október hó 12-én.

Serényi elnök.

— **Nemes lelkű házi ur.** Felkértek alábbi sorok költésére:

Köszönetnyilvánítás.

Az „Ipolysági Iparoskör“ a háboru folytán nehéz viszonyok közé került. A tagok jelentékeny része a harctéren szolgálja hazáját és királyát, az itthonmaradtak pedig nagyrészt munkanélkül vannak, miből folyólag tagdíj bevételeink szünetelnek.

Ezen körülményeket méltányolva, Engelhardt Mihály háztulajdonos ur, kitől helyiségeinket béreljük, nagy nemeslelkűséggel egy negyedévi házbérünket, 150 koronát elengedte. Köörnk jótevőjének ezen nemesszívű elhatározásáért a nyilvánosság előtt hálás köszönetet mondunk. A jó Isten jutalmazza meg egy közhasznú egyesülettel szemben tanusított áldozatkészségét!

Ipolyság, 1914. 12. é.

Az Ipolysági Iparoskör igazgatósága.

— **A Vörös Kereszt toborzója.** A Vörös Kereszt honvármegyei fiókjának elnöksége ez uton is felkér mindenkit a ki eddig még nem lépett be az egyesületbe, hogy a Vörös Kereszt Egyesületbe lépjenek be. Ez a kérelem elsősorban a belépés reményében megválasztott választmányi tagokhoz van intézve.

— **Vörös Kereszt levelezőlapok.** Kérelem. A szegény sebesült harcosok nevében felkérek mindenkit, hogy csak Vörös Kereszt levelező lapon írjon. A levelező lapok darabonként 10 filléért kaphatók Polgár Ignác papirkereskedésében. Czompó Ede a Vörös Kereszt honvármegyei választmányának titkára.

— **Kötelező élelmiszerár-szabás.** A m. kir. honvédelmi miniszter 133066/20 b 1914. számú rendeletével legújabbán az 1912. LXVIII. t.-c. 22, 23 és 24 § értelmében az élelmi cikkekre a kötelező árat kilogrammonként megállapította és minden községnek megküldötte. Az esetben, ha katonaság átvonulna vagy valamely városban tartózkodna, úgy ily árak mellett kötelező a szállítás:

Buza 31 kor.

Rozs 21 kor.

Zab 18 kor. 50 fill.

Tengeri 17 kor. 50 fill.

Árpakása 40 fill.

Bab 35 fill.

Kavé 31 kor. 20 fill.

Foghagyma 50 fill.

Buza kenyér liszt 46 fill.

Rozs kenyér liszt 35 fill.

Buza liszt főzéshez 49 fill.

Rizs 46 fill.

Cukor 90 fill.

Só 28 fill.

Zöldség szárítva 100 kg. 4 kor. 40 fill.

Petroleum 35 fill. kilogrammonként.

Buza kenyér 41 fill.

Rozs kenyér 37 fill.

A marha hus ára elősúlyért 90 fill. kilogrammonként.

Ez az az árjegyzék, melyet a miniszter tanács hozott, szól az egész országra. Most tessék összehasonlítani a mi megállapított árainkkal, és akkor megláthatják a mi kereskedőink, hogy mi mennyivel fizetünk mindent tul.

— **Képviselőtestületi közgyűlés.** Ipolyság képviselőtestülete e hó 16-án délután 3 órakor közgyűlést tart, melynek legfontosabb tárgya a járványkórház kérdése lesz.

— **Sebesült kórház a polgáriban.** A Vörös-Kereszt Egyesület itteni választmánya a polgári leányiskola helyiségeit is sebesültek befogadására teljes felszereléssel berendezte. Kiemeljük, hogy a teljes felszerelés és berendezés nem közadakozásból került, hanem ezt a választmány kizárólag saját áldozatkészségéből fődözte.

— **A hadbavonultak családjainak.** Schreiber A adár esperesplebános 20 K. Róza Zsigmond dr. 10 K. összeget adtak a városi pénztárba a hadbavonultak hátramaradottjainak segítésére.

— **Elhalasztott hitközségi tisztújítás.** A hontmegyei státuskuó hitköz-ég e hó 14-én Vermes József hitközségi elnök elnöklése mellett közgyűlést tartott, melynek tárgya tisztújítás lett volna. Miután azonban a hitközségi tagok jelentékeny része a harctérre vonult, a tisztújítást bizonytalan időre elhalasztották.

— **A gyermekfejlődés zavartalanágának sikere az óvatos táplálás.** Sok hibát követnek el a szülők e téren. Azok azontán, akik a Phosphatine Faliere-el kezdik táplálni a gyermeket az elválásztás pillanatától kezdve, meg vannak nagyon elégedve, mert sem bál hurut sem más baj nem gyötri a gyermeket. A Phosphatine Faliere a gyermek-tápszerek között a legelső és tartalmazza mindazon anyagokat, melyek az anyatejben feltalálhatók. Szülők százazrei áldják és dicsérik a Phosphatine Faliere-t.

— **A tanügy köréből.** Kolos Ilonka ipolysági községi óvónő egészségi okokból három havi szabadságot kapott. Az idő alatt Szekerassy Erzsébet okleveles óvónő helyettesíti.

IRODALOM ÉS ZENE

(*) **A Vasárnapi Ujság** október 11-iki száma ismét tömegesen közli az érdekes képeket a háborúról: Uzsok, Fenyvesölgy, Csontos, Máramarossziget s egyéb oly helyek képeit, melyekre az oroszok betörték; a galíciai harcok színhelyeit, rendkívül érdekes képeket Löwen pusztulásáról, egy igen jellemző japán torzképet Oroszországról, stb. Szépirodalmi olvasmányok: Lakatos László háborus vonatkozású új regénye, a kiváló író egyik legjelesebb munkája, rendkívül eredeti cikk — egy a német hadseregben szolgáló magyar fiú levele — Löwen pusztulásáról, stb. Egyéb közlemények: londoni jelenet, kép az orosz katonákról s a rendes heti rovatok stb. A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre öt korona, a Világ-Krónikával együtt hat korona. Megrendelhető a Vasárnapi Ujság kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4.). Ugyanítt megrendelhető a Képes Napló, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre kétféle korona 40 fillér.

(*) **Két új regény** indult meg az új évnegyveddel Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapjában, a Jó Pajtás-ban, az egyiket Sebők Zsigmond írta, a másikat Krudy Gyula, mind a kettő a kitűnő írók legjobb munkái közül való. Ugyancsak az október 10-iki legújabb számába bájos verset írt a háborúvonalatkozó érzéseiről Lévay József, ősz költőnk, a ki szíve friss érzéseit újabb időben legszívesebben ontja ki a gyermekek előtt. Elbeszélést ebbe a számba Sebők Zsigmond írt, apró történeteket a kalandos Gyurkáról Elek nagyapó, verset Feleki Sándor, cikket a daruról Gyula bácsi. mulatságos mókat Zsiga bácsi. A rejtvények szerkesztői izenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát.

A Jó Pajtás-t a Frank-in-Tarsulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, fél évre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatószámokat küld a Jó Pajtás kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

(*) **Az Érdekes Ujság** legújabb száma ismeret tele van háborus szenzációkkal. Melynyomásu borítéka „A futó elenség mögött” címmel klasszikusan szép felvételt hoz a harctérrel, a boríték hátsó lapján pedig Fedák Sári látható, hogyan buzgólkodik a Vörös Kereszt szolgálatában. Az ugyancsak melynyomással készült első iv képei közül kiválnak a szerb és a francia harctérrel beérkezett eredeti felvételek, melyek egyrészt a Timok-hadosztály sorait, másrészt pedig Verdun ostromának szenzációs részleteit ábrázolják. A nepszerű

képes hetilap egyébként is tele van a háboru legaktuálisabb eseményeivel s beszámol már a mármárosi orosz betörés szerencsésen elmúlt epizódjáról is.

(*) **A háborus képek** dominálják az „Ország-Világ” e heti számát is, s teszik érdekessé ezt a rég s közkedveltségnek örvendő szépirodalmi képes lapunkat. A szöveg szinte azt lehetne mondani, hozzásimul a képekhez. Leírások, utinaplók, versek, ugyanazt az egy célt szolgálják: tájékoztatni az olvasó közönséget írásban és képekben arról ami most mindenkit legjobban érdekel, ami legaktuálisabb: a háborúról Cikket vagy verseket írtak a héten: Váradi Antal dr. Falk Zsigmond dr. szerkesztőkön kívül: Angyal Emil, L. Kiss Aladár, Sebők Lajos Miskey J. Erzsike, Nagy András, Szász Menyhért Pogány J. Béla, Péczely Ferenc, Bárdossy Gyula, Farkas Emőd, Tarnai Aladár. A képei közül felemlítünk egy-néhányat: A kassai hadtest egészségügyi csapatjának tisztikara és legénysége (3 kép), a hősi halált halt dr. Rucska Miklós arcképe, tábori tájéltőosztály, lovassági járőr, lóavatás, gyalogság támadása, gyalog előőrsek, sebesültek összegyűjtése, tábori konyha az utcán, a háboru mellett tüntetők, a hadiségély kifizetését váró asszonyok, végül két gyönyörű felvétel, egyik a gödöllői kir. kastélyban, a másik a Rákospalotán ápolt sebesült harcosokról. A lap előfizetési ára negyedévre 4 korona. Mutatószámot bárkinek küld a kiadóhivatal: Budapest, V. Hold utca 7.

A Honti Lapok panaszkönyve.

(A malmok mellett.)

Tekintetes Szerkesztő Úr!

E hó 10-én a *Honti Lapok*ban meg jelent *Egy kereskedő* aláíráttal ellátott panaszra kénytelen vagyok válaszolni, és kijelenteni, hogy a panasz az én malmomra egyáltalán nem vonatkozhat, mert oly lelkiismeretes árakat szabok meg, hogy ezellen egyáltalán panasza de senkinek sem lehet. Azon kereskedő urat felvilágosítom a lent írt örleményem kivonataival és egyúttal a jelenlegi buza árakat ismertetem.

Tegnap füzetem buzáért	19 k. 25 f.
költségem	5 f.
zsákköltség métermázsánknál	60 f.
a nyers anyag ennyibe kerül	19 k. 90 f.
<i>Buza örlemény kivonat:</i>	
20 kilo korpa ár 6 k.	120 k.
5 „ takarmányliszt 8 k.	40 k.
36 „ O és I. 5 fizetek 28 k. 50 f.	1026 k.
36 „ 7 liszt 26 k.	936 k.
3 százalék porlás	21 k. 22 f.
100 kilo buzáért kiadás le	19 k. 90 f.

jövedelmem üzem és munkára 1 k. 32 f. és másféle kiadásokra úgy hiszem hogy nem valami horribi is jövedelem marad és azon jövedelem mellett még úgy hiszem uz-oraságot nem követtem el.

Azon kereskedő ur, ha ezen számadásommai nem volna meg elégedve szíveskedjék a Molnárak Lapjához fordulni, ott meg fogja találni az összes nagyobb malmoknak az egység liszt árait, és meg fog győződni a buza áraknál is, hogy én még mindig olcsóbb vagyok mint más malom.

A mi pedig ami piacunkat illeti, *tényleg olcsóbbnak kellene lenni és lehetne is.* De ki jön egy kereskedő és elkiáltja magát, hogy a buza ma magassabb áron fog menni. De csak egy két tételt vesz magassabb áron aztán félre áll. Ez egy kissé helytelen bravurosság mert így a gabona árak mesterségesen felszöknek. De ha vesszük, másrészből meg jó, mert ha más piaccal nem haladunk, akkor bizony kevés árut kapunk a piacra, az eladó gazdák elidegenednek és árúikat más piacra terelik és bizony

akkor elmarad a városnak is a jövedelme, mi pedig nem tudunk buzát venni hanem Lévára viszik el.

Hanem Lévát is kellene szabályozni mint Ipolyság piacát De akkor egy nagyobb kereskedő emberei nejöjjenek az egész gabonát összevásárolni mint pl. a Straszer féle cégtől hanem elsősorban a mi malmainkat illesse az elsőség.

Tisztelettel

Lamy Károly.

Nyilatkozat.

Tekintetes Szerkesztő ur!

A *Honti Lapok* e hó 10-iki számában. Liszt és só inség Ipolyságon című cikk írója azt adja elő, hogy egyszerűen a községi bíró utasítást adott a vásárbíróknak, hogy a piaci árakat, melyeket az élelmi bizottság meg állapított ne hajtsa végre.

Ezen állítás nem fedi a valóságot mert én a vásárbíróknak erre nézve utasítást nem adtam és nem is adhattam. — Hanem egy nagyon szegény munkás asszony sirva tett nálam panaszt, hogy 8 drb tojását (miután állítása szerint az élelmezési bizottság által meg állapított árakat nem ismerte) a melyért 7. fillért kért, a vásár rendezők rendőri be avatkozással elkobozták.

Ebből kifolyólag figyelmeztettem a vásár rendezőt, hogy a saját érdekében vigyázzon arra, hogy hatáskörébe nem tartozó dolgokat ne kövessen el, mert ilyesmiért felelősségre vonhatják, s kellemetlenségei lehetnek. Senkinek a tulajdonát neki elkobozni joga nincs, ha valahol kihágást észlel azt a vásártartási szabályrendelet rendelkezése szerint felettes hatóságunknak a főszolgabíróknak tartozunk bejelenteni. — Én semmi nemű más utasítást a vásár bíróknak nem adtam.

Megnyugtathatom a cikk szerzőjét X. urat, hogy én Ipolyság nagyközség közönsége érdekeit mindenkor szem előtt tartva, szívesen viselve, a legjobb tudásom és tehetséggemmel mindig iparkodtam oda hatni, hogy senki semmiféle igazságtalanság, avagy méltánytalanságban ne részesüljön.

Tisztelettel

Pál István
bíró.

Nyilatkozat.

Tek. Szerkesztő ur!

Méltóztassék megengedni hogy alanti közérdekű soraim becses lapjában közzététesse nek.

A *Honti Lapok* e hó 10-iki számában egy cikkirő oly dolgokat állít rólam, melyek egyáltalán nem felelnek meg a valóságnak. Nekem a községi bíró ur nem tiltotta meg hogy az Élelmi bizottság által megszabott piaci árakat ne hajtsam végre. Csak annyit mondott, hogy oly intézkedéstől melyet a múlt heti vásáron tettem, tartózkodjam, mert kellemetlenségem lehet belőle; továbbá az sem áll, hogy a vásár bíró nem tartja szem előtt a közönség érdekeit mert én igen szigoruan ellenőrzöm, hogy tul magas árt nem kérjenek, az árusok. De ha kérnek is, nem tehetek semmit, miután nékem sehonnan semmi utasításom ez iránt nincs. De ha a főszolgabírói hivatal vagy a minisztériumtól erre vonatkozólag kiszabott árszabályt kapok, akkor úgy fogok eljárni a piaci ügyekben.

Maradtam mély tisztelettel

Hesz Pál
vásárbíró.

A francia ipari termékek ellen.

Az a minden kritikán aluli magatartás, melyet a franciák kedves orosz szövetségük kedvéért a védtelen magyarok, osztályok és németek irányában tanusítottak, immár mind a három nemzetben megteremtette a visszatörési gondolatát. Magyarországon de főképpen Budapesten minden ellen irtóháború indítottak, ami francia. A különféle elnevezésű mulatók hamarosan megváltoztatták a fővárosban neveiket, a francia pezsgő, a francia olaj, a franci konzerv, de végül a hölgyek jóvoltából a francia divat is elvesztette azt a varázsát, amellyel eddig lenyűgözve tartotta a lelket. Egy dolgot azonban szinte mindnyájan elfelejtettek bojkott alá venni s ez — a francia cognac, Cognac városának nevét nem lehet hamarosan kitörölni a finomabb papamorgókat kedvelő emberek emlékezetéből, holott talán ez lenne a legkönnyebb dolog. A borból párolt italt a technika vívmányai következtében ma már Magyarországon és különösen Fiumében sokkal jobb minőségben készítik mint akár a legelső francia gyárakban. Az „Adriatica” Cognac Médicinal néven forgalomba hozott tiszta borpárlata különösen ajánlható gyógycélokra is. Az „Adriatica” borpárlata minden jobb esemegeáru és italmérő üzletben kapható. Az „Adriatica” fumei gyógykonyakja azonfelül, hogy jobb a francia gyártmányoknál, tetemesen olcsóbb is. Talán eddig az is volt a legnagyobb hibája, hogy olcsóbb volt a franciánál. Végre megtört a varázs és a magyarok csak magyar cognacot fognak fogyasztani.

A Nigrovich-féle 6 fajta községi választási nyomtatvány kapható:

**Neumann Jakabnál
Ipolyságon.
1 iv 4 fillér.**

MIKSZATH KALMAN munkái.

Kisértet Lublón — — —	60 fill.
Prakovszky, a siket kovács	60 "
Két elbeszélés — — —	30 "
Ne okoskodj, Pista! — — —	60 "
A németke és egyéb elb.	60 "
Szent Péter esernyője —	1.50 "
A gavallérok — — —	60 "
Beszterce ostroma — — —	1.20 "
A demokraták — — —	60 "
Egy választás Magyarországon	90 "
Tót atyafiak — — —	60 "
A jó palócok — — —	60 "

Kaphatók a „Honti Lapok” kiadóhivatalánál, Neumannál Ipolyságon. :: :: :: :: :: ::

ORVOSOK

a legjobb köhögés elleni szernek
jelezzik a

KAISER-féle mell karamellát
a három fenyővel.

Milliók használják

Köhögés

rekedtség, elnyálkásodás,
szamárhurut, katarus,
nyakfájás ellen, továbbá
meghűléselleni megóvásra.

6100 bizonyítvány orvosoktól és
magányosoktól bizonyítéka
a biztos hatásnak

Étvágygerjesztő, jóízű bonbonok.
Csomagja 20 és 40 fill., doboza
60 fillér. Kapható minden
gyógyszertárban és drogériá-
ban. Ahol ez nincs ott fordul-
janak direkt

Fr. Kaiser, Bregenz (Vorarlberg)

**Több évi gyakorlattal bíró
ISPAN**

kerestetik mielőbbi belépésre.
Bizonyítványmásolatok, a fizetési
igények megjelölésével következő
címre küldendők:

Garamveszelei Gazdaság
2-2 up. Nagysáros, Bars-m.

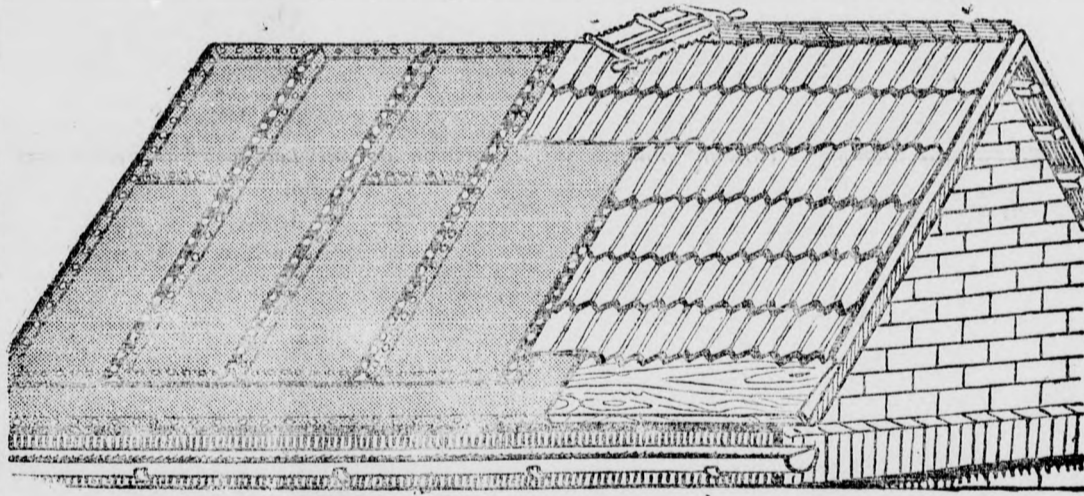
Mezei egerek

tömeges és biztos kipusztulására legjobb
az évtizedek óta sok magyar és külföldi
uradalomban, gazdaságban, állami telepe-
ken kitűnő sikerrel használt labdacsalaku
egérméreg. Egy holdra 12 kg. elég.
100 kg. ára 90 korona, 5 kg-os láda 6 kor.

SIPÖCZ ISTVÁN gyógyszerész
Pécs, Baranya megye.

„KORDOVÁN” SZAB. BŐRLEMEZ

a jelenkor legtökéletesebb tetőlemeze. Tűzbiztos, szagtalan viharálló.
Raktárak, öreg zsindelytetők legalkalmasabb fedőlemeze.

Főelárusító: **Eggenhofer** fakereskedő Ipolyság

9-30

XXXI-ik magyar királyi

jótekonycélu államsorsjáték.

Ezen pénz-sorsjáték remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótekonycélokra fog fordíthatni.
Ezen sorsjátéknak összesen 14885 nyereménye van, melyeknek összes értéke 475000 koronára
rug készpénzben.

Főeredmény 200.000 korona készpénzben.

Továbbá:

1 főnyer. — — —	30 000 K. készp.	20 nyer. á 200 K.	4.000 K. készp.
1 " — — —	20.000 " "	40 " " 150 "	6.000 " "
1 " — — —	10.000 " "	100 " " 100 "	10.000 " "
1 " — — —	5.000 " "	200 " " 50 "	10.000 " "
5 nyer. á 1000 K.	5.000 " "	2500 " " 20 "	50.000 " "
5 " " 500 "	2.500 " "	12.000 " " 10 "	120.000 " "
10 " " 250 "	2.500 " "		
		14885 nyer. összesen	457.000 K készp.

Huzás visszavonhatatlanul 1914. évi december hó 9-én.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek az összeg előzetes beküldése mellett a magyar kir. lottójövedéki igazgatóságtól Bu-
dapesten (Vámpalota) portómentesen küldetnek, ezenkívül kaphatók valamennyi posta-, adó-,
vám- és sóhivatalnál, az összes vasuti állomásokon s a legtöbb dohánytözsdeben és váltó-üzlet-
ben Játéktervet kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve küld.

2-6

A magy. kir. Lottójövedéki igazgatóság.

Világháború

1914 cím alatt most jelenik meg Sopronban, Röttig Gusztáv és Fia kiadócégnél a folyó háború története folytatásos, 32 oldalas, elsőrangú képekkel diszitett rendkívül érdekesítő füzetekben Érdekes tartalmánál fogva mindenki szívesen veszi a csinos kiállítású füzeteket, melyeknek ára számonkint csak

30 fillér Terjesztésük által tetemes jövedelemre tehet szert bárki.

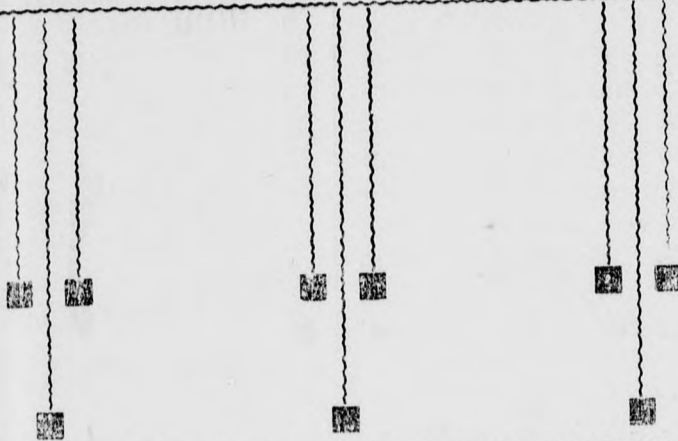
■ Ebbéli felvilágosításokkal készséggel szolgál a kiadó cég
Levelek címezendők: ■■■■■■

RÖTTIG-NYOMDA, SOPRON.

Hirdetéseket és reklámokat jutányosan közöl a kidóhivatal.

Kék munkásöltönyök, kocsisruhák

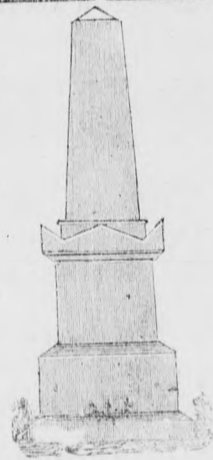
— — legnagyobb választékban kaphatók — —

:: NEUMANN JAKABNÁL IPOLYSÁGON. ::

A mindszei ünnepek közeledtével felhivom a mélyen tisztelt közönség figyelmét nagy és választékosan felszerelt

SIRKŐ RAKTÁRAMRA,

me yben vörös, fehér és szürke sirkeresztek, piramisok és zsidókövek igen olcsó árban kaphatók.

VÉSÉST ÉS ARANYOZÁST ELVÁLLALOK.

Nagybecsü rendelésüket tisztelettel kérem

Neumann Jakab Ipolyság.